

Проблемът:

В момента парламентът разглежда проектозакон за Генно Модифицираните Организми (ГМО), предвиждащ отглеждането, разпространението и продажбата за консумация на генно-изменени растения, храни и хранителни добавки в България.

Какво е ГМО:

Генно-модифицираните организми са създадени с цел подобряване определени качества на дадено растение или животно, чрез вкарване в неговата ДНК на ген от друг вид - например, вкарването на ген против измръзване от риба в домати; ген (произвеждащ токсин, който убива насекомите) от бактерия - в царевичката, или гени от човек - у свиня.

Какво не е наред с генното инженерство?

Вкарването на чужди гени в манипулирания организъм е процес, при който мястото, където ще попадне чуждия ген не може да се контролира. Вследствие на това възниква огромен риск от смущения във функциите на останалите гени и на организма приемник. БАН неколкостранно изказа отрицателното си становище по проектозакона: "ДА - на генното инженерство в лабораторни условия, НЕ - на освобождаването на ГМО в околната среда".

Липса на дългосрочни тестове за безопасност.

Големият проблем в областта на токсикологията е факта, че нищо не би могло да се каже за бавнодействащите отрови. Известно е, че токсични ефекти на определени отрови могат да се появят след повече от 30 години!

Опасности за здравето, свързани с употребата на ГМО. Примери:

- ♦ **токсини** - през 1989 г. хранителна добавка за диабетици (триптофан) убива 37 души. Трайни инвалиди остават над 1500, а още 5000 души заболяват от синдрома EMS;
- ♦ **имунна недостатъчност** - биотехнологичната корпорация "Монсанто" е изплатила милиони обезщетения на пострадали в следствие употребата на ГМ царевица и соя;
- ♦ **алергични реакции** - изследвания на Йоркската хранителна лаборатория разкриха, че алергиите, свързани със соята, са се повишили с 50% през 1998 г. причинени от генно изменения соев протеин (CP4EPSPS). ГМ соя причинява храносмилателни и неврологични проблеми, кожни оплаквания. Учените са открили, че Bt (*Bacillus thuringiensis*) бактерията, използвана в ГМ семена за устойчивост на тотални хербициди, може да предизвика алергии сред хората. Бактерията е вградена в милиони акри царевица, картофи и памук. Science News съобщи през юли 1999 за изследване сред селскостопански работници в Охайо събиращи реколтата показало че Bt "може да провокира имунни промени индикативни за развитието на алергии. При продължително пребиваване засегнатите индивиди могат да развият астма или други сериозни алергични реакции."
- ♦ **говежд соматотропен хормон** (увеличаващ млеконадоя на кравите) - предизвиква рак на гърдата, гастро-интестинални и други тумори; w развиване на резистентност към антибиотици, води до невъзможност за лечение с тях;
- ♦ **нутрасуит** - в Американската администрация по храните и лекарствата са постъпили над 10 000 оплаквания, свързани с токсичните ефекти от консумацията на "нутрасуит".

- ♦ През 2002 г. корпорацията "Авентис" е заставена да изкупи обратно цялата си продукция (над 451 милиона бушела) от ГМ-зърно "Старлинк", разработено в нейните лаборатории в "Рисърч Трайангъл парк" и пуснато на американския пазар. Брашното от това зърно е било използвано при производството на над 300 продукта, сред които и някои видове от популярните у нас зърнени закуски "Корнфлейкс". Разследването започва, когато 44 души, консумирали ядки, брашна и други продукти от царевичен произход с марката на "Крафт", заболяват.

Апокалипсис в селското стопанство

Внасянето на генно модифицирани организми в околната среда застрашава традиционните култури, които могат да бъдат замърсени чрез опрашване. Променените гени могат да прескачат видовата бариера, а генното замърсяване, за разлика от ядреното или химическото, е необратимо. Употребата на ГМО причинява мутации и появата на нови, свръх-устойчиви плевели, заплашващи реколтите с поголовно унищожаване.

Европа е против ГМО

В ЕС все още е в сила въведения мораториум (временна забрана) за вноса на ГМ продукти от САЩ и други производители. Според последните проучвания, 94.6 % от европейците искат да имат право на избор, 85.9% искат да знаят повече, преди да консумират ГМ храни, а 70.9% просто не желаят ГМ храни. През 1999г. САЩ наложиха \$117 милиона търговски санкции на ЕС, след като Световната търговска организация постанови, че забраната на евро съюза за внос на третирано с хормони говеждо не е в съответствие с правилата й за свободна